

Připomínky veřejné ochránkyně práv

k návrhu vyhlášky o výběru, přijímání a odborné přípravě justičních čekatelů a o odborné justiční zkoušce

(č. j. předkladatele 1002/2015-LO-SP/85)

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

Právní forma návrhu

Jsem pro objektivní, transparentní a sjednocený systém výběru soudců, považuji však za vhodnější, aby návrhem vytvořené koncepční změny obsahující **nové pojetí a nastavení** výběru justičních čekatelů, jejich odbornou přípravu a odbornou justiční zkoušku byly upraveny **v zákoně o soudech a soudcích¹** a to zejména z toho důvodu, že se jedná o koncepční změnu systému výběru a přípravy budoucích soudců, kteří jsou ústavními činiteli. Prováděcí právní předpis by pak řešil jen procedurální otázky.

Tato připomínka je zásadní.

Koncepční změna – přesunutí psychotestu do závěrečné fáze přípravné služby

Návrh dle mého názoru nelogicky přesouvá psychotest do závěrečné fáze přípravné služby (po absolvování přípravné služby a složení odborné justiční zkoušky). V této fázi již bude mít čekatel splněnou několikaletou přípravnou službu a plán přípravné služby. Čekatelova odborná erudice, pracovní motivace a lidské vlastnosti již tedy budou prověřeny každodenní prací na soudě. Do jeho přípravné služby budou investovány nemalé finanční a lidské zdroje, které by se v případě negativního výsledku psychotestu nezhodnotily v další práci čekatele jako soudce. **Domnívám se, že by psychotesty měly být buď v současném nastavení přípravné služby vypuštěny, jelikož čekatelé budou v pravidelných obdobích hodnoceni poradním sborem, nebo by měl být psychotest přesunut na počátek výběru justičních čekatelů. Za důležité také považuji, aby právní úprava vymezila účel psychotestu a vliv jeho výsledku na rozhodování o přijetí do čekatelské služby či navrzení úspěšného čekatele ke jmenování soudcem.**

Tato připomínka je zásadní.

Vzdělávací aktivity pro čekatele organizované krajskými soudy

Návrh počítá s pravidelnými vzdělávacími aktivitami, které budou organizovat Justiční akademie a krajské soudy. V rámci vzdělávání u krajských soudů počítá důvodová zpráva s tím, že je povedou zkušení soudci, kteří budou s čekateli probírat konkrétní případy (včetně těch, které byly součástí zadání minulých odborných justičních zkoušek). Obsah těchto vzdělávacích setkání (dva dny v měsíci) by měl být zaměřen na aktivní výměnu zkušeností a předání praktických zkušeností, a to nikoli formou přednášek, ale formou

---

¹ Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích). Návrh vyhlášky především počítá s úpravou § 116, § 114 odst. 2 a § 60 odst. 3.

tutorialu/tutoringu. Takovýto způsob dovednostního vzdělávání čekatelů samozřejmě vítám. Ze své činnosti vím, že mnoho soudců je nadáno vedle odbornosti i pedagogickými schopnostmi. Mám za to, že by se mělo jednat o opravdové agendové lídry. Dovoluji si dát ke zvážení využití potenciálu členů tzv. evidenčních senátů, jelikož mají přehled o rozhodovací činnosti v celém soudním obvodu svého krajského soudu. Domnívám se, že by lektorské činnosti v rámci přípravné služby mohla být, ve výše nastíněném kontextu, předmětem metodické činnosti Ministerstva spravedlnosti.

Tato připomínka je doporučující.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

1. K výkonu přípravné služby (§ 15)

Nedomnívám se, že navrhovaný výkon přípravné služby čekatele, která má být vykonána zpravidla u jednoho soudce – školitele, zaručí, že se čekatel optimálně seznámí se všemi procesy uvnitř soudu a osvojí si dovednosti ze všech soudních agend, které jsou v rámci prvoinstanční agendy u soudů vykonávány. Takto nastavený výkon přípravné služby bude vychovávat úzce profilované čekatele (vazba na rozvrhem práce určenou agendu soudce – školitele), kteří nebudou mít hlubší znalosti z praxe na jiných úsecích soudu, než působí jejich školitel. Domnívám se, že je pro všestrannou přípravu budoucích soudců nutné **vytvoření systému praxe, který bude zahrnovat všechny soudní agendy (tzv. „kolečko“)**.

Tato připomínka je zásadní.

2. K obsazení poradního sboru (§ 16)

V obsahu náplně poradního sboru spatřuji paralelu s oborovými komisemi v rámci doktorského (postgraduálního) studia. Považuji za vhodné, aby bylo předmětné ustanovení doplněno o právo soudce – školitele zúčastnit se zasedání poradního sboru v části zasedání, kdy bude poradní sbor projednávat průběh přípravné služby čekatele, který u něj vykonává přípravnou službu, a právo být slyšen, kdykoli o to požádá. Tak bude soudce – školitel plnohodnotným článkem v rámci celé přípravné služby.

Tato připomínka je zásadní.

3. K úpravě vhodných podmínek pro práci soudců s čekateli ze strany funkcionářů soudů (§ 17 odst. 3)

Považuji za důležité doplnit důvodovou zprávu k § 17 odst. 3 návrhu o demonstrativní výčet opatření směřujících k vytvoření vhodných podmínek pro soudce – školitele, které mají vytvořit předsedové krajských soudů ve spolupráci s předsedy okresních soudů (např. úprava nápadu nových věcí do senátů soudců - školitelů, personální zajištění jejich soudních oddělení apod.).

Tato připomínka je zásadní.

Brno 21. srpna 2017

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv